

Les cent pel·lícules de la nostra Vida

Miquel López Crespi

La sortida a la venda per part del diari EL MUNDO de *Las cien películas de nuestra vida* m'ha fet copsar novament la importància que el cinema ha tengut en la meua vida (i en la de tantes i tantes persones!). És evident que entre aquestes cent obres mestres del cinema mundial no hi són totes les que consider especialment "meves", les que a nivell particular sí que han condicionat de certa manera la meua vida. Però n'han estat editades un bon grapat. Entre les clàssiques hi podem trobar *Las uvas de la ira* (John Ford, 1940); *Senderos de gloria* (Stanley Kubrick, 1957); *La reina de África* (John Huston, 1951); *Ciudadano Kane* (Orson Welles, 1941); *América, América* (Elia Kazan, 1963); *Roma, ciudad abierta* (Roberto Rosellini, 1945); *Casablanca* (Michael Curtiz, 1942); *La batalla de Argel* (Gillo Pontecorvo, 1966); *El verdugo* (Luis García Berlanga, 1963); *Bienvenido, mister Marshall* (L. G. Berlanga, 1952)... *Viridiana* (Luis Buñuel, 1961)...

Cinema prohibit

A hores d'ara, quan ja fa mesos que dura aquesta promoció de l'art i de la cultura, encara no puc entendre quins són els mecanismes que permeten fer una oferta comercial d'aquesta magnitud. Les millors pel·lícules de la història del cinema per unes tres-centes pessetes cada cinta de vídeo! Totalment increïble! S'ha de pensar que la gent que començà a fruit del cinema a començaments dels anys seixanta (els socis dels Cine Club Universitari de Palma!), els amics d'aquell home que tant va fer pels afeccionats al cinema a Mallorca (en Francesc Llinàs) hem fet de tot per veure una bona pel·lícula. "Fer de tot" és gastar els pocs diners que teníem viatjant a París, Londres o Milà per anar a veure cinema prohibit per la dictadura o obres de difícil accés a les sales comercials de l'Estat. Entre aquestes pel·lícules

vistes amb deler a sales especialitzades o simples cines de barri de Londres i París o Venècia hi veig que surt a la venda *Senderos de gloria* (de Kubrick). *Senderos de gloria* (que va estar molts d'anys prohibida a l'Estat), i també *Espartaco* (del mateix Kubrick), que va ser estrenada pels anys seixanta en el cine "Augusta" de Palma, representaren molt en la nostra presa de consciència antifeixista i antimilitarista. (*Viva Zapata!* i *Ciudadano Kane* també es pogueren veure a Palma i serviren igualment per anar enfortint el nostre amor al cinema ben fet, a l'art i, sobretot, foren útils per anar consolidant una afecció ben concreta vers un cinema compromès. Compromès amb la qualitat artística i amb els problemes que sacsegen la humanitat. Parlem de la lluita per la llibertat dels homes i els pobles, el combat contra la injustícia social, les guerres i desastres que ordeixen els poderosos de totes les contrades i de totes les èpoques contra els pobles.

Evidentment, en la col·lecció *Las cien películas de nuestra vida* que treuen a la venda EL MUNDO no hi són totes les que personalment hauria seleccionat. Pens en la importància que jo donava (i don!) a la

cinematografia de Bergman. Aquelles *Fresas salvajes* (1956) i *El manantial de la doncella* (1959)! Cap a 1960 Bergman significà el descobriment d'un cinema que era ben lluny dels esfereïdors fastos de la propaganda nacionalcatòlica del règim franquista. Ara bé: la selecció ha estat feta per votació popular i sens dubte la gent té unes preferències que no tenen per què ser coincidents amb les nostres dèries particulars. I, de totes maneres, dins aquest extens catàleg d'obres importants sí que podem reconèixer algunes de les produccions que romandran per sempre en la història del cinema. Hi tenim l'històric *Novecento* (Bernardo Bertolucci, 1976) que en temps de la transició anàvem a veure entre reunió i reunió. *Novecento* acomplia el mateix paper (quant a la formació d'una consciència anti-sistema) que anys abans havien aconseguit *Sacco y Vanzetti* (Giuliano Montaldo, 1971) o *Ser o no ser*, la comèdia antinazi d'Ernst Lubitch que també havíem vist a Londres (el film va ser prohibit durant molts d'anys per la dictadura) a començaments dels setanta.

Avantatges de la societat de consum

Com explicava una mica més amunt, a hores d'ara encara no puc entendre com és possible que a preu tan mòdic puguem disposar d'una filmoteca particular d'aquesta categoria. Poder veure en voler obres com *El tambor de hojalata* (Volker Schlöndorff, 1979); *El tercer hombre* (Carol Reed, 1949); *Gilda* (Charles Vidor, 1946); *Easy Rider* (Dennis Hopper, 1969); *La semilla del diablo* (Roman Polanski, 1968)... Anys endarrere no hauríem pogut entendre que fos possible fruit d'uns privilegis semblants. Avantatges de la societat de consum? Si és així, si l'art és a l'abast de les grans masses de ciutadans, potser hauríem de fer un cant a aquesta ben concreta possibilitat. Era z imaginar en un passat recent que poguessis tenir a casa teua, per veure en qualsevol moment i circumstància, tantes obres cabdals de la cinematografia mundial. ■

